

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: Dr. Franciscy Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petsor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Feltámadás.

Mindenütt, a hol élet van, tavasznak is kell lennie. Az élet ki nem fejlődik virágzás nélkül, s a virágzás időszeke a tavasz.

Az ember életében csak egyszer van tavasz, de az sokáig tart. Az anyagi természetben minden évben, de az rövid életű. Ezért a rövid életért kárpótolja az anyagi természetet az évenkénti megújulás.

Szebb, bájosabb az anyagi természet tavasza, mint az emberé. Szebb, mert változatosabb; bájosabb, mert évről-évre az újság ingerével jelenik meg. Hatásra nézve is erőteljesebb az anyagi természet tavasza, mert nagy titokról lebbenti fel a fátyolt, az Isten műveinek nagy csodáját varázsolja szemünk elé: az élet feltámadását.

Feltámasztani az elsorvadt életet, csak a természet Ura, az Isten bírja. Hogy hogyan támasztja fel, az kipuhathatatlan titok. És ennek a titoknak mélységében nincsenek fokozatok. Annak az erőnek a működése, mely a rügyet kibontja, épp oly misztérium, mint az isteni mindenhatóságnak az a ténye, mely az emberi tetemet eleveníti meg.

Titok egyik is, másik is, de mind a kettő az Isten kezének csodája. A hol

feltámadást látunk, ott az isteni mindenhatóság egy-egy művéről lebben fel a fátyol. És egy-egy igazságról is, mert az isteni mindenhatóság művei igazságok. Minden feltámadás tehát valamely igazságnak a bizonyítéka.

Krisztus feltámadása, az ő tanítása igazságának a bizonyítéka. Ezzel a bizonyítékkal lépett ő a világ elé, melytől hitet és hódolatot követelt. Megkapta mind a kettőt, a világ hitt és meghódolt Krisztusnak, mert a feltámadás bizonyító erejének nem birt ellenállani.

Hogyan fogantatott és született az Isten fia, mit tanított, hogyan élt, szenvedett és meghalt, mindezt a világ álmélkodva hallgatta. Csodálkozott, de még nem hitt. De mikor az apostolok ajakán megcsendült a Resurrexit, mikor szemtanuk kezdtek beszélni, hogy szikla sírjából, melyet lepecsételtek, katonákkal őriztettek, harmadnapra feltámadt, látták őt, beszéltek vele, negyven napig társalogtak, érintkeztek vele s azután szemtanúi voltak a mennyekbe való felszállásának, az álmélkodás hitbe ment át, a hitből pedig hódolat sarjadzott ki.

Igy keletkezett keresztény őseink hite, így alakult meg az egyház. Az ő egyház hite, a szemtanuk elbeszélésén alapszik, a későbbi egyházé pedig az ő

egyház hitén épül fel és áll sziklaszilárdan, megingathatlanul.

Hiszünk Krisztus feltámadásában, mert őseink hittek benne. Az evangéliumoknak melyek Krisztus feltámadását elbeszélik, hitelt adunk, mert a mi őseink hittek nekik. — Az ő hitük, a mi hitünknek alapja és egyuttal megdönthetetlen bizonyítéka.

Lemondást, nélkülözést, önmegtagadást követelt tőlük az új hit. Áldozatokat, minőkről azelőtt soha nem hallottak. A kik eddig a gyönyörök tengerében fürödtek, büszkék voltak származásukra, dúskáltak a jólétben, féktelen szabadsággal uralkodtak és élveztek, a szegénységet megvetették, az alázatosságot bárgyúságnak, a mellőztetést szerencsétlenségnek tartották, azok most Krisztusért feket vetnek élvágyaikra, elszakadnak szüleik és testvéreiktől, kockára teszik vagyoniukat és életüket, megalázkodnak, szeliden engedelmeskednek, a szegénységet becsülik, a mellőztetésnek örülnek, az inséget türik, a nyomorban el nem csüggednek.

Új erények, új erkölcsök támadnak az új hit nyomában. Az emberek jobbak, nemesebbek, humánusabbak. Szívöknek minden bálványát megégették, midőn a feltámadt Krisztus tanítását elfogadták, új Istennek állítottak oltárt, s ez az új

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

Két könnyecsepp.

(Husvétii történet.)

Surányi Kálmán építész nagy sietve hajtattott ki az indóházba, már csak néhány pernyi ideje volt. A vonat mozdonya ott füstölgött az állomáson, várva a vonatvezető sipolását.

Még épp elég ideje volt, hogy jegyet vált-hasson és feladja málháját egy, a Kárpátok mélyén fekvő felvidéki városba. Egy építészeti versenytárgyalásra utazott. Nagy keresetre nyílt kilátása, ha a versenytárgyaláson győztes marad. Pedig több, mint valószínű, hogy ő viszi el a pálmát, hiszen az igazgatósági tagok, beleértve az elnököt, valamennyien jó barátjai, már előre is biztatták a sikerrel.

Felhasználva a husvétii ünnepeket, feleségét gyermekével együtt elküldötte anyósához, ő pedig a versenytárgyalásra utazik, mely közvetlen a husvétii ünnepek utánra volt kitűzve. Addig pedig azt gondolta, hogy egy kis körutat tesz a felvidéki városokban. Felföldözö körútra indult saját hazájában.

A magyar embernek meg van az a szokása,

hogy megnézi a külföld nevezetesebb városait, fürdőhelyeit, a melyek éppen divatban vannak, de a saját honát nem ismeri. Sokszor éppen külföldiek figyelmeztetik hazája szépségére, mint engem Kölnben a magas Tátrára s mikor később ezt meglátogattam, úgy találtam, hogy külföldön is messzeföldet kell bejárni, míg hasonlóra talál az utas.

A rövid szünidő alatt tehát rendre vette a városokat itt a Nyitra és a Vág völgyében, ha csak néhány órára is, hogy ne mondassák idegennek a saját hazájában.

Azért málháját feladta útjának végpontjára, hol a versenytárgyalásnak kellett megtartatnia, magával pedig csak egy kis kézi csomagot cipelt, telve a legszükségesebbekkel. Terveket, rajzokat, költségvetést, a mi a versenytárgyalásra szükséges volt, mindezeket egy nagyobb kofferba zárva, előre küldötte.

Szabályszerűen feladva málháját, zsebre tette a málha-vevényt azon biztos tudatban, hogy most rendben van minden. Az utasnak rendesen fogalma sincsen arról, hogy micsoda veszély fenyegeti a feladásnál, ha a vasúti málházó csak egy kissé is szórakozott vagy figyelmetlen. A feladott podgyászra egy kis czédulát ragasztanak, melyen a küldemény száma és rendeltetési helye van fel-

tüntetve. Ha most a málházó szórakozásból felcseréli a ragasztó czédulát s mondjuk a Kassára menesztett podgyászra ragasztja a Nagy-Kőrös ragjegyét s Nagy-Kőrösre meg Kassáét, akkor a két podgyász menthetetlenül felcserélve érkezik meg.

Most egészen úgy történt. A málházó mérleg előtt egy halmaz podgyász állott, a közönség türelmetlenül várta a podgyász-vevények kiállítását, a szegény vasuti altiszt azt sem tudta hol áll a feje a sürgető utasok közepette s tévedésből felcserélte a ragcédulákat. Surányinak S. K. monogrammal ellátott, erősen megvasalt bőröndjére ráragasztotta a Nagy-Kőrösre jelző szelvényt s az alatt egy vaskos dobonyre illesztette a Kassa feliratu jelzőt.

Surányi Kálmán, mikor zsebre tette a vevényt, egészen nyugodtan helyet foglalva a vasúti kocsiban, mintha már rendben volna minden s halvány sejtelve sem volt, hogy micsoda végzetes csere történt terveit, rajzait tartalmazó málhájával, hogy ezek helyett egy tartalmas szállítmányt kap lip-tai tőrőből.

Az ilyen tévedéseket rendesen helyrehozzák az utasok, mikor az eltévesztett szállítmányt vissza cserélik, mert a kinek szüksége van lip-tai tőrőre, az vajmi kevész hasznát veszi az épít-

Isten tisztább, jobb, nemesebb erkölcsökre vezette őket.

Az ősegyház révén diadalmasan vonul be a világba az erény, mely bizonyosságot tesz az ősegyház hitének igazságáról. Erény és igazság az az erkölcsi világban, a mi a virágszirom és a napsugár fejleszt ki, azonképen az erényt az igazság. Hazugságból, csalás és ámtásból erények nem szülehetnek.

A feltámadás szent ünnepén mindig újra felragyog az ősegyház hitének igazsága és ettől mindig megújul a mi hitünk.

A mi hitünknek megújulásától pedig meg kell újulnia a föld színének. Ha az ősegyház a feltámadt Krisztust hirdette és ezzel a hittel meggyőzte a világot az Údvizítő tanának igazságáról, akkor a mai egyháznak, mely egy a régivel, szintén a feltámadás igazságát kell a világba kikiáltania, hogy felmagasztalhassa a krisztusi hit zászlaját.

És kiáltja is az egyház napkelettől napnyugatig: Resurrexit! A hitetlenséget ez a kiáltás feszélyezi, kételkedik, tagad, elfordul. Hiába való mindez. Hiszen a régi hitetlenség is tagadott, kételkedett, elfordult az apostoli prédikálástól, dühöngött, gúnyolódott. De az ősegyház felmutatta a krisztusi erényeket, a krisztusi szeretetet, alázatosságot, igazságosságot, béketűrést, szelídséget és megbocsátást, s azt mondta a hitetlenségnek: Ezeket az erényeket Krisztus tényeztette és kiviágoztatta, az emberek általa élnek új életet, ő a lelkek megelevenítője, ő a feltámadás és az élet.

S a ki a sziveket, a lelkeket meg tudja eleveníteni, arról miért nem hiszitek, hogy megelevenítheti a csontot, a húst, a vért, a port? Hígyjétek el, nagyobb csoda megeleveníteni az emberi lelket, mint az emberi tetemet.

A mai egyház is felmutathat krisztusi erényeket, szeretetet, irgalmat, igazságos-

kezési költségvetésnek s viszont, a ki terveket, rajzokat akar bemutatni a versenytárgyaláson, az igen sovány vigasztalást talál abban, ha ezek helyett egy jókora porció liptai túróval szolgálhatnak neki a vasúti raktárban.

De a kicserélés rendszeresen hosszabb időbe kerül, míg t. i. mindkét megtevésztett fél a feladó állomáson jelentkezik s felette végzetes lehet, ha a szállítmány megérkezése időhöz van kötve s ha az egyik feladó, mint jelen esetben, az egész idő alatt átközben van s napról-napra változtatja helyét. Ilyenkor a kicserélés idejekorán teljesen lehetetlen.

A versenytárgyalást pedig a kitűzött napon meg kell tartani, ezt kívánja a törvény, ezt követeli a többi versenyzők érdeke is. Már pedig a tárgyaláson tervek, rajzok, költségvetés nélkül nem lehet megjelenni, ha az ember még egyszer akkora dobony liptai túróval rendelkezik is. A költségvetés adatait senki sem tudja fejében tartani.

Surányi Kálmán a legközelebbi városban, hol átközben kiszállott, ajánlott levelben elküldötte a podgyász-vevényt egyik kassai barátjának, hogy az a küldeményt időközben váltsa ki.

A megbízott jó barát nagyon meg volt le-

ságot, szelídséget, alázatosságot, engedelmességet. Krisztus ma is a lelkek megelevenítője, az emberek általa élnek nemes, jó, erkölcsös életet. Azért a mai egyház is joggal követel hódolatot a világtól a feltámadt, élő és megelevenítő Krisztus számára. Joggal kiáltja ki a világba:

Hígyjétek Krisztusban! Mert Ő a feltámadás és az élet.

Polgármester-jelöltek.

Azt olvastam e lapok multkori számában, hogy a nyitrai polgármesteri székre 5 jelöltet emlegetnek és pedig *Dombay Hugo* nyitrai ügyvédet, *Faschler Ferenc* városi tanácsost, *Dr. Klobusický Géza* árvaszéki alelnököt, *Majthényi Géza* nyitrai főszolgabíró és *Tóth Lajost*, a nagytapolcsányi főszolgabíró.

Mint városi adófizető polgárt, engem is érdekelt ez a kérdés s ezért puhatólótam egyik másik városi „tenyezónél” és elmondom, hogy a vélemények többsége miben egyezett meg.

Dombay Hugo ügyvédet mindenki szereti, tiszteli. Jó ember, buzgó ember. Sok benne a tudás, hazafias szellem. Erős munkaerő. Igaz, hogy ő is liberális, de a jobbak közül való. Se nem vad és makacs, se nem gyöngé és szolgalelkű. A város közönsége örülhetne, ha ilyen férfit nyerhetne meg a polgármesterségre.

Faschler Ferenc 15 éve híven szolgálja a várost s ellene soha kifogás föl nem merült. Elvégezte az árvás ügyeket a nélkül, hogy segítséget szükségelt volna és rendet tartott bennök, a nélkül, hogy bárki is ellenőrizte volna. A városnál szokásos ellenőrzés miatt ugyan elutalványozhatta volna az egész árvás penztárt s megsem hiányzik egy fillér sem! Az igaz, hogy a mióta Ocskay a pénztáros, azóta nehéz lenne az elkezelés! — *Faschler* a városi ügyeket jól ismeri, járatos azokban és ha valamire vállalkozik, alaposan lelkiismeretesen végzi el. Tisztviselőtársai szeretik; a nagy közönségnél is nagyon rokonszenves. Azt mondják róla némelyek, hogy reprezentálni aligha alkalmas. Az ehez megkivántató kellékek, némelyike nála kevésbé szerencsés.

Ha igaz, hogy az érdemeket jutalmazni helyes, akkor rajta van a sor, hogy polgármesterré legyen.

Dr. Klobusický Géza némelyek véleménye szerint jó munkás, szórászhasogatásig pedáns. Vannak szokásai, melyek nem esnek messze az

petve, mikor a vasúti raktárban egy hatalmas dobonyt kínáltak neki.

Mi az Isten csudáját akar ez a Kálmán ezzel a rengeteg túróval. Eleinte ő maga is tévedésre gondolt, de a vevényen jelzett szám és irány pontosan egyezett a szállítmány számával és a végállomással. A feladót időközben nem lehetett értesíteni, mert minden nap más és más helyen volt, majd csak megoldja a kételyt, ha megérkezik.

Surányi ez alatt, mint a kalitkából kiszabadult magár, élvezte a korai tavaszt, mely a Kárpátok alján már teljesen kifejlesztette a természetet. Utjában ejtett egy kisebb vidéki várost s a mint cél nélkül bolyongott az utca aszfaltján, egy csinos renaissance ízlésű templom vonta magára figyelmét a mindkét oldalról melleje épített kolostorral. A templom ajtaja nyitva volt. Belépett. Az Isten házában csak egy irgalmas néni tisztozotta az oltárokat. Megbámulta az erősen bordázott boltozatot s teljes elismerését fejezte ki magában az Isten házában ezen tisztasága felett, mely az irgalmas testvérek kolostorait mindenütt kiválóan jellemzi.

Az Istenháza teljesen üres volt. Eleinte nem látott az irgalmas testvéren kívül senkit. — De mégis! A templom jobb oldali kicsike mellékha-

összeférhetetlenség forrásától. Igaz, hogy ujabban, — kivált a mióta többet és inkább van Asakürthön, mint sem Nyitrán, — sokat engedett a régi kuruckodásból és gyakran enged mások véleményének is, de nem volt alkalma a városi polgárságnál rokonszenvet kelteni. S ha mégis ő lenne a polgármester, úgy bele találna magát a helyzetbe, hogy minden erejével megfelelni iparkodnék!

Majthényi Géza úgyszólván nyitrai ember és még sem akar nyitraivá lenni! A főszolgabírói hivatalban nem hagyták volna a közpoutban, ha találtak volna rajta kifogásolni valót! Komoly munkás, pontos hivatalnok, nem kellemetlen főnök. A közigazgatásban otthonos; ő sem irtózik megtanulni az általa elbirálandó, megoldandó ügyet. Nem tartozik azok közé, a kik szeretetreméltósággal nyerik meg az embereket és nyájasággal enyhítik a hivatali kellemetlenségeket. — Nem kívánja őt senki, de ha polgármesterré tenének, tiszta kezekre, törekvő hazafira lenne bízva a város vagyona.

Tóth Lajos Tapolcsányban is csak az marad, a ki Szenicen és Galgócon volt. Fölfelé olyan, mint az angolna; gerincéből kiszedte a csontokat az ő életjelszava: „a cél szentesíti az eszközöket” — Lefelé nemcsak erélyes és szigorú, hanem gyakran gögös és kegyetlen, mintha csupa csont lenne! Soha sem mutatta, hogy igényt tart a csontokon levő húrra s a bennök levő velőre is, de azért szerte beszél, hogy van neki bőven húrra valója is, meg tárca veleje is. — A rubrikák nagy mestere. Az irodában, a papíron, a könyvekben példás rendet tud tartani. A gyakorlati életben a bekének és a társadalmi összetartásnak dinamitja.

Szarvait nagyra növelte Szalavszky s még *Thuróczy* sem mert rajta túladni, pedig alkalom volt reá!

Mikor a közigazgatás egyszerűsítéséről volt szó, őt szólaltatták meg a vármegyei tisztviselők bőleseként, most pedig kisl, hogy az egyszerűsítés után mindenki, a ki csak felig-meddig ért a közigazgatáshoz, kineveti a szobatudósok baklövéseit.

Egy időben őt szerették mintafőbirónak dicsőíteni, de végre is belátták, hogy nagy rendet tartott Szenicen s mégis mindenki örült, mikor Galgóca vittek. Azután nagy rendet tartott Galgócon s mégis az egész kerület deputációba járt Nyitrára, hogy vigyék el máshová. Még *Hoffmann* és *Müllerné* is ellene nyilatkoztak. Csak *Ronchetti* maradt semleges.

Meg is hálálta neki! Mikor üresedésbe jött

jójában egy fából faragott szobor előtt, mely egy franciskámust ábrázolt, egy karsú termetű leánykát látott térdelni az össze-vissza álló magán térdeplők egyikén. A szobor előtt lámpa égett, több virágtartó volt elhelyezve az alapzat szegélyén s alatta egy persely ezen különös felirattal: *Sz. Antal kenyere*.

Mi lehet az? Klerikális lapokban már látott ugyan ilyen feliratú híreket, de ezen közleményeket elolvasásra sem méltatta. — A karsú öztermet magára vonta figyelmét. A leányka a belakó növendékek egyszerű, de izléses ruhájába volt öltözve. Korra nézve mintegy 14 éves lehetett, tehát éppen a határ szelén állott azon korak. midőn a nő már kezdi magára vonni a férfi érdeklődését. A mérnök látszólag vizsgálta a templom építési stílusát, voltaképpen pedig az imádkozó lányka arcára volt kíváncsi, azért egyet fordult, hogy szembe kerülhessen vele. A térdeplő gyermek egy pillanatra feltekintett. Bánatos nagy szemében könny csillogott. Sír.

Surányinak megesett a szíve a síró gyermek. Vajjon mért sírhat ez? Már is bánat jutott osztályrészül, mielőtt még az élet örömeit megizelhetne volna? Kinek ne indítaná meg szívet egy síró nő. Hiszen, ha másként nem megy, könnyekkel szoktak férjeiktől új ruhát, új kala-

a nagy-tapolcsáni jegyzői állás, akkor első helyen kandidálta Ronchettinek — a vejét! Bizonyítja a főbíróknak nagy népszerűségét azon tény, hogy a tapolcsániak egyhangúlag választották meg *Bartók Józsefet*. — az aispánnak jelöltjét.

Galgócon Tóth Lajos csinált magának külön Casinót. Tapolcsányban sem túrta soká a régi állapotot és a katolikus város Casinójának elnökévé megvette a lutheránus közjegyzőt! Et sic porro!

Egyszóval mondva, ő lenne a legmegfelelőbb polgármester Nyitrán, mert ez a városi közönség annyira apathikus, a város valódi érdekei iránt annyira érzéketlen, hogy jobb sorsot nem is érdemel!

Én a magam részéről nem válogatok ezen jelöltek között, mert azt hiszem, ha a megyeházán egy hatodikot fognak kijelölni, akkor a városatyák többsége ezt a hatodikot fogja a legalkalmasabbnak találni. Ebből pedig az következik, hogy ilyen érzéketlen emberek kezeiben neveltségessé fajul el az egész autonomia!

Civis.

Vidék.

V.-Sellye, 1903. április 8.

Szükségét látom annak, hogy a tők. Szerkesztőségnek kegyes engedelmével, becses lapjának útján egy oly jelenségre hívjam fel a közfigyelmet, mely Magyarország elzsidósodásának egyik adataként vehető a mi túlyomóan magyar vidékünkön.

Vág-Sellyén már évtizedek óta áll fenn a régi vág-sellyei takarékpénztár s néhány éve meglehetősen sikerrel működik a hitelszövetkezet is. Szomszédunknak mondhatjuk a tardoskeddi, érsekújvári, vágszeredi és galánthai takarékpénztárakat. — S a mi vidékünk egyik igen halás talaja a hitelszövetkezeteknek is, melyek igazán virágzásnak indultaknak mondhatók.

Ilyen viszonyok között mi közönséges halandók azt hinnők, hogy népünk számára annyi pénzforgás nyílik, a mennyi minden kölcsön-igényeit, legyenek ezek jelzálog- vagy személyi hiteltre vonatkozók, vagyis akár bekebelezésre, akár váltóra szólók, — bőven kielégíteni és fedezni képes.

S mégis mi történik? Épen itt Vág-Sellyén akarnak alapítani egy új pénzügyintézetet „Vág-sellyei Hitelintézet Részvénytársaság” cím alatt.

Nézzük meg az alapítók neveit és foglalkozását és azonnal látni fogjuk, hogy itt nem valami közszükséglet teljesítéséről, nem valami közhiány pótlásáról, hanem inkább magánérdekek előmozdításának hangzatos czégeről van szó.

Az aláírási íveket kibocsájtották 16 aláíras-

sal — 16 zsidó polgártársunk. Közöttük 8 vág-sellyei, 2 farkasdi, 2 negyedi, 1 bécsi, 1 nyitrai, 1 érsekújvári és 1 galánthai. Ezek közül 2 ügyvéd, 2 földbirtokos, 12 kereskedő.

Mit akarnak ezek az emberek előmozdítani? A közhittel? Ennek bőséges forrásait fönt már kimutattam. Nem is érzi a hitelforrások hiányát itt minálunk és vidékünkön senki. A gazdák pénzsükségletét? Akkor nagyon csodódik, mert a hitelszövetkezetekkel versenyezni nem képes és ha akarna, csak a részvényesek kárával tehetné. De meg azután a gazdáknak sem lenne előnyére, mert a takarékpénztári nagy kamatokkal és költséges kölcsönökkel gazdasági üzemet haszonnal folytatni nem lehet! A kereskedelmet és ipart? Nálunk ilyen csak annyira csekély mérvben van, hogy jó lélekkel mondhatom a szatócsok, kormárosok és kézműiparosok körét alig haladja meg.

Hozzáteszem még, hogy az aláírási ívek 13 községben 25 egyennél lesznek kitéve s ezek között 2 keresztény és pedig *Belohorszki* János a farkasdi jegyző és *Molnár* József a negyedi bíró.

Nem joggal terjedett el minálunk azon föltevés, hogy itt egy speciális zsidó intézetet akarnak létesíteni, hogy ez által önmaguknak teremtsenek kényelmesebb és tágasabb hitelfélszék?

Tudja már a közönség, hogy némely pénzügyintézet, kivált melynél a zsidóság tölti be az igazgatósági helyeket és a hivatalnokok helyeit, — milyen mindenféle kezelésekre képes! Láttuk azt a mindenható Rosenberg-féle kiscelli takarékpénztárnál is.

Annyi bizonyos, hogy utoljára is 3 *Weisz*, *Fuchs*, 4 *Friedlieb*, 2 *Fischer*, *Donát*, *Freund*, *Neuman* etc. kereskedőknek joguk van részvénytársaságot alapítani, úgy amint törvényeink ezt megengedik és amint ők celszerűnek látják ezt szabad nekik az aláíró részvényesektől 3000 koronát alapítási költségek címén kivásalni, de hogy épen ők mondhasák a prospectusban, hogy Vág-Sellye még mindig a középkori 8%-nyi kamatláb alatt nyög és hogy ők akarják a közönség érdekében övni és ápolni, — ehhez mégis csak sok önhittség kell. De kell még naiv közönség is, a mely ezt az ápolást ezen kereskedőknél keresné.

Vág-Sellyén és vidékén méltó megütközést keltett azon része a prospectusnak, mely szerint a részvényaláírási ívek a farkasdi jegyzőnél és a negyedi bírónál is ki lesznek téve, mert ez a két keresztény községi előjáró csak arra lenne jó, hogy az ő kedvükért talán akadjanak Farkasdon és Negyeden részvényaláírók, mintha annak a derék magyar népnek nem lenne okosabb inkább önmagának csinálni hitelszövetkezetet, semhogy galántai, bécsi, érsekújvári és nyitrai vállalkozásoknak és a vág-sellyei érdekesoportnak tolni a szekerét.

Reméljük és elvárjuk *Belohorszky* János és *Molnár* József keresztény férfiaktól, hogy ennek a maszlagnak ellen állanak s a mi járásunk magyar népétől, hogy ilyen részvénytársaság ügyét nem mozdítja elő.

Sellyei Sándor.

Ujdonságok.

Személyi hírek. *Dr. Kramolin* Viktor főispán családjával még a múlt vasárnap Bajmócra utazott. Ő méltósága ott töltötte a husvét szünetet sógoránál, *Rudnay* Alajos prépostnál és csak az ünnepek után tér vissza Nyitrára. — *Markhot Gyula* alispán a husvét ünnepekre családjához, Budapestre utazott. — *Dr. Vragassy Vilmos* prassici orvos, ki a telet *Sauguszko* herceg kíséretében Bozenben töltötte, betege elhunyt folytán visszatért Prassicra. — *Rédlay* János nyitrai főgymn. tanár, lapunk munkatársa, a husvét szabadságon Sz.-Istvánban (Sárosm.) volt.

Nagyheti ájtatosságok. A nagyhet alatt Nyitra város katolikus közönségének két irányban nyílt alkalm a hitélet lélekújító és felemelő áhitatgyakorlataiban részt vennie. A kalocsai főgymnasiumnak nagytehetségű tanára, *Komárik István*, jézustársasági aldozópap az oltáregyletnek lelki gyakorlatokat, a nagyközönségnek konferencia-beszédeket tartott. Mindkét ájtatosságban a hívek nagy számmal vettek részt. Az oltáregyleti elmélkedéseket állandóan száznál többen hallgatták, de számtalan sokan voltak olyanok, akik mivel körülményeik miatt az egész lelki gyakorlatban részt nem vehettek, megjelentek mégis az egyik-másik elmélkedésen. A résztvevők szerdán reggel közös szentáldozással fejezték be szép ájtatosságukat, mely e nemből első Nyitrán s a biztató kezdet remélni engedi, hogy nem volt az utolsó.

P. Komárik konferencia-beszédei is nagy vonzórót gyakoroltak a közönségre. Az első három napon az irgalmas testvérek templomát, nagypénteken pedig az alsóvárosi plébánia-templomot a város legelőkelőbb közönsége szüntől töltötte. A szónok az ember rendeltetéséről beszélt, Istenhez, a család- és társadalomhoz való viszonyáról. Gyönyörű volt a nagycsütörtöki előadásban a vallás hatásának ecsetelése, melyet az az élet földi javaira gyakorol. Rövid, de így is remek apológiája volt ez a katolicizmusnak szociális szempontból. E konferencia-beszédek általában a szónok sokoldalú képzettségéről, mely ember- és életismeretéről tesznek bizonyosságot. Előadása értelmes, nyugodt és mégis a lelekbe nyomuló, mert át van látva a lelkesedésnek mindig egyformán lobogó tüzetét.

Szíves fáradozását midőn a kath. közönség nevében megköszönjük, nem veszünk tőle búcsút véglegesen, hanem csak a — vizionlátásig.

Halálozás. *Dröxler* Gusztáv, kir. tanácsos, Pozsony szab. kir. város nyug. polgármestere, a III. oszt. vaskoronarend lovagja április hó 4-én a halotti szünetek ájtatos felvétele után, életének 59 évében elhunyt. Beke poraira!

Kisorsolt esküdtek. A jövő május havi esküdtzéki tárgyalásra Nyitramegyéből a következő esküdtek sorsoltattak ki, kik a tárgyalásokra behívtattak: *Grosz* Hugo Komjáth, *Prenoszil* Ödön *Ürmény*, *Laufer* Bernát *Radosna*, *Stern*

pot kiesikarni. Pedig ezek csak tettetett könnyek; de a mit e leány ejt, az nem lehet tettetett könny. Kinek jutna eszébe egy szobrot megindítani színellett könnyekkel, hiszen annak fából van a szíve.

A leány, midőn észrevette az idegen fürkésző tekintetét, megtörülte szeméit s egy mély meghajtással s még mélyebb sóhajjal nesztelenül eltűnt a templom jobb oldalán levő mellékajtón.

Surányi Kálmán merőn nézett az üresen hagyott térdeplőre, melyen a lányka két könnyeseppet hagyott emlékül. A színes ablaküvegen beszűrődő napsugár különféle színben világította meg a mellékajót. Az ablak sárga üvegéből jövő fény éppen a térdeplő támaszfájára esett, melyen a két könnyesepp úgy ragyogott, mint két darab tiz koronás arany. Ezen hasonlóság egy ötletet keltett Surányi fejében. — Hátha valami nyomor, valami gond kínozza a gyermeket, melyen valamivel enyhíteni lehetne. A napsugártól aranyozott könny ott csillogott előtte, mintegy kifacsart eredménye egy sajtó fájdalomnak.

Körülnéz, a szobor alatt levő perselynek felírata: „Sz. Antal kenyere”, mintegy kéregetően látszék szólani hozzá. Zsebébe nyúl, kivessz a pénztárcájából két darab tiz koronás aranyat. Milyen jó flastrom lehet az arra a sárgított napsugárban ragyogó két könnyre. Tekintettel a kö-

zelgő versenytárgyalásra nem árt egy kisalan-izsna, úgy is rég volt, hogy Isten nevében adott valamit.

Eleinte a két aranyat a perselybe akarta csúsztatni. De aztán eszébe jutott, hogy ennek a ki sirt, talán nagyobb szüksége lehet reá. Tétovázva oda fordult a tisztogató irgalmas testvérhez. Még soha sem beszélt apácával.

— Ugyan kérem, ismeri ezt a leánykát, a ki az imént itt terdelt?

A megszólított kissé zavarban volt, de aztán visszanyerte önuralmát és mondá: — Ismerem, egyik benlakó növendékünk.

— Az a leányka sirt itt a térdeplő számlayon. Valami gond nyomja gyermekí szívét. Hátha ezzel valamit lehet segíteni baján. Az apaca eleinte habozott elfogadni a pénzt, azután átvette e szavakkal: Majd átadom a testvérfőnökönek. S elosont a baloldali ajtón.

Az építész úgy érezte, hogy ő most valami jót cselekedett. Ezen érzetnek édes tudatában leült egy kissé a padba és nézte a művészies faragásu főoltárt, meg a fölötte festett üvegből, felkőr alakjában görbülő gloriolát.

Alig ült a padban rövidke ideig, újra megjelent előtte az apaca azon kérelemmel, hogy sziveskedjék egy pillanatra a társalgó szobába fáradni, hova a főnöknő kéri.

Surányi egy baloldali ajtón, közvetlen a templomból, habozva lépte át a küszöböt. Még soha apácakolostorban nem volt. A folyosó homályos, jobbra balra tárt ajtókon láthatni, hogy itt iskolatermek vannak, melyekben azonban, tekintettel a husvét időre, szünetel az előadás.

A társalgó teremben egy joságos arcu, de felette halvány, szikár irgalmas testvér fogadta az imént látott leánykával együtt. — A jó Isten fizesse meg uram nagylelkű adományát; mondá a főnöknő. Köszönd meg te is édes gyermekem.

A leányka zokogásban tört ki, de egy szót sem volt képes mondani. Látszik, hogy a részvét ha jól esik is, első pillanatban csak fokozza a fájdalom kitörését. — Az építész kérdőzködésére a főnöknő elmondotta, hogy a leányka tegnap jött haza a husvét szünetéről s nagyon rossz ünnepek voltak. Atyja, vasúti altiszt az X-i állomáson, valami málhát összecserélt a feladásnál, melyből a legnagyobb zavar keletkezett. S miután ez már ismételve előfordult a szegény emberrel, most felfüggesztették állásától. Talán kenyereit is veszti a több gyermekkel megáldott családapa, mondá a főnöknő halk hangon.

— De mondtam neki — folytatá az irgalmas testvér — hogy imádkozzék a Szent Antalhoz, az majd kisegíti a bajából.

Simon Galgóc, Kovalik Bódog Lapás-Gyarmath, Koronhály Lőrinc Vágújhely, Steiner Albert Galgóc, Lányi Vilmos Sándor Vágújhely, Pollák Miksa Nyitra, Schwarz Henrik Ersekújvár, Weinberger Jakab Galgóc, Skrinár Gusztáv Vágújhely, Unzeitik József Nyitra, Wertheimer Ignác Galgóc, Tompa Arthur Tardoskéd, Jeszenszky József Csejthe, Vragassy Jenő Zavada, dr. Nätzler Miksa Szeicz, Platzkó Adolf Nagy-Tapolcsány, Emánuel István Verbó, Szkurszky Pál Tardoskéd, Skoluda Rezső Nyitra-Németi, Koreszka István Dojcs, Krajcsovich Lajos Drabóc, Zerdahelyi Béla Nyitra-Zerdahely, Mihalicska János Alsó-Vásárd, dr. Krnó Janos Miava, Rolfesz Kelemen Csekej, Trnkal Antal Galgóc, Kincs Lajos Ersekújvár. — *Helyettes esküdtek:* (Ez utóbbiak valamennyien Nyitráról.) Dr. Havas Ármán, Sarlay Ádám, Juhari Károly, Ott András, Nyulassy Sándor, Hirschfeld Herman, Engel Mihály, Palásthy Ernő, Hoff Izidor, Hirsch Henrik.

A F. M. K. E. új elnöke. Mint hírlík, a F. M. K. E. új elnököt kap gr. Eszterházy János személyében. Thuróczy Vilmos — mint halljuk — megúvva az őt ért mellőztetést s belátván, hogy az egyesületnek agilis, mozgékony elnökre van szüksége, hajlandó visszavonulni az egyet elnökségetől. Gr. Eszterházy János mindenesetre mozgékony, élénk szellemű ember, akiben tettvágy mutatkozik s akinek az ujlaki Macedonia kevés. Thuróczyt ugyanis csak mint nyitrai főispánt választották meg elnökül, de visszavonulván a közpályától, elestek egyúttal mindazon előnyök, melyek Thuróczy urnak előkelő állásából az egyesületre háramolhattak. Ezt ugyan csak mint szállongó hirt említjük, de valószínűségében nincs okunk kételkedni.

Kilépés a szabadelvű pártkörből. Horvát Sándor, c. főigazgató, kegyesrendi házfőnök a mult számunkban említett események után kilépett a nyitrai szabadelvű pártkörből. Ettől megkímélhetné volna magát a főigazgató úr, ha — sohasem lépett volna be.

A szélhámos és a püspök. Ilyen cím alatt a „Magyar Szó“ egy negy hónap előtt Nyitrán megfordult Szendrei (Strassnow) Ignác nevű zsidó család szereplését hozza, melyet a nyitrai frondőrök lapja is szakszerűen tartott le nyomtatni. A karácsonykor történt esetet, melyet két hónap előtt itt mindenki tudott, most a nagyhéten hozni mindenesetre újdonság számba megy. Felesleges megjegyezni, hogy az újdonság részleteiben fantáziának eredménye és nem felel meg a valóságnak. A kiszinezett részletek, melyekkel pikantéria gyanánt szolgálni akart, teljesen légből kapottak.

Egy kint felejtett zászló. Ma reggel végig megyek a felső városban s egy összegubbaszkodott zászlót látok kidugva a kir. ügyészségen. — Ugyan mi az Isten csudáját csinál ez a Géza, lakodalmat tart vagy valami előkelő vendége érkezett az ügyészségnek, hogy kitzette a nemzeti lobogót. Csak nem a család miniszteri tanácsos, Vértessy Szombathelyről? Megyek a vár-

megyeháza elé, nézem a megyeházi lobogót, de annak csak csupasz nyele meredezik az égnek. Félkilencor az utcákon egyetlen egy lobogó sincsen sehol. Mégis, talán a városházán is valami lobogó lesz, de a toronyocskák puszták voltak. Hat mi a menyörgős menköt akar ez a Chudovszky azzal bepölyázott zászlóval? — Aztán gondolkozom, mi van ma? Nagyszombat. — Ez nem stimmel! — Hat még? — Ápril 11-ike. Igaz, igaz! Nemzeti ünnep. Hiszen erről az egyetlen lobogóról mindjárt magamtól is rájöhettem volna. És nem kellett volna annyit törnöm a fejem. Lám a Szabó fogházfelügyelőék milimárija az szerencsésebb volt nálam. Mikor kora reggel behozta a tejet s kérdezte a lobogóval a padlásra siető *fygyencet:* Hova, hova azzal a zászlóval? azt a választ nyerte: Megyek *szabadságot* ünnepelni. — A negyvennyolcas szabadságot egyetlen egy ház ünnepelte s az is — fogház volt.

Kikezdik a főispánt. A helybeli frondőrök neki mennek a főispánnak a miatt, hogy embereik kibuktak a szabadelvű kör választmányából. Nekünk nem lehet feladatunk védelmezni a főispánt és sajnos, nincs is okunk rá. — De a szabadelvű zsörtölődés teljesen eredménytelen marad, mert a frondőrök között vannak ugyan okos emberek is, de azok szegények, nem jelentenek semmit. A kik meg vagyonosak, azok áldozatkészségre nem hajlandók. Már pedig agitáció és penzálodozat nélkül mozgalmat létesíteni az uralkodó áramlat ellen lehetetlen. A duzzogók fogják látni, hogy ők ezenul is maradnak 10—12-en; az pedig vajmi csekély szám a vármegyében. Azzal a hatalmon levő párt ellenében kormánypartit politikát folytatni hju önámítás.

Köszönetnyilvánítás. A nagytapolcsányi kath. legényegyesület f. hó 5-én tartott választmányi ülésén jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a F. M. K. E.-nek a 200 korona értékben küldött 70 kötet könyvért. Fogadja a hazta és a magyarosodás szent ügyét szolgáló nemes ajándékáért ez uton is az egyesület hálás köszönetét. *Az elnökség.*

Műkedvelő-előadás Holicsón. Április 13-án husvét hétfőn Holicsón, a casinó nagytermében műkedvelői színelőadást tartanak. Műsor: Virágfakadás. Vigjáték 1 felvonásban Murai Károlytól. Azután németül: Doctor Müller. Schwank in einem Aufzug von Wilhelm Lange. Kezdeté 1/2 8 óraker. A színelőadást táncmulatság követi. Külön meghívók ki nem adatnak.

Főlháborító vadak az új-zsolnai vasuti orvos ellen. Oriási főlháborodást okozott Zsolnán dr. Hamerschmiedt Alajosnak a vágvölgyi vasut zsolnai-n-bicsei szakasza orvosának az esete. Az állami vasutak igazgatósága hirtelen elmozdította állásától a már 20 év óta Új-Zsolnán működő orvost és pedig -- a Zsolnán elterjedt hírek szerint — olyan dolog miatt, a melyről nyilván beszélni tilja az illem és a jó izlés. Egy névtelen nyomtatott rőpirat kérelmet intézett az új zsolnai szülőkhöz, hogy az orvostól szabadulni iparkodjanak. Erre megint két rőpirat

pártfogásba vette a vasuti állásától már megfosztott orvost. Az egész város uszott a rőpirat-árban s a lakosság izgatottsága a legmagasabb fokra hágott. Az új-zsolnai vasuti személyzet küldöttséget menesztett Budapestre, hogy az orvost megmentsek, de ott kihallgatásra sem lett boesátva. A püspöki árvaház, a plébánia tudósították az orvost, mint házi orvosukat, hogy orvosi tanácsaira többé nem tartanak igényt. Miután az orvos egyúttal orvosa Tréncsénmegye zsolnai járásának is, a főlháborító esettel a megyei hivatalos köröknek is kell foglalkozniok.

Angliának híres pázsit-területei valóban igen szépek; ámde azok sem szebbek, mint Budapest sétaterületeinek pázsitrészei és a Margitsziget díszgyepterületei. Ugyan ki ne gyönyörködött volna már ezekben? Egy év hiányzik csupán és akkor harminc éve lesz, hogy ezen remek pázsitokhoz a fűmagot *Mauthner Ödön* és, és kir. udvari magkereskedése Budapesten szállítja. Méltán lett oly nagy híre már e fűmagnak, hogy nemesak a monarchia minden nagyobb parkja részére szállítja az említett cég ezt a fűmagot, hanem Német, Francia- és Oroszországból is érkeznek tömegesen rendelések. Most, midőn a pázsitfűmag vetésének ideje elérkezett, jó tanácsot vélünk adni, midőn azoknak, kik hasonló gyönyörű, üde, zöld pázsitot akarnak létesíteni, — azt tanácsoljuk, hogy szerezzék be *Mauthertől* vagy a „Sétatéri“ vagy a „Margitszigeti“ fűmagkeveréket.

A választók összeírása Privigyén.

Az 1904. évrre érvényes választók névjegyzékét április 3-án igazította ki a küldöttség, mely állott Lutonszky Mór, Gregor Imre és dr. Csvikota János tagokból. (Hajdu Ferenc lemondott.) Az elnök azt a kijelentést tette: „Fölveszünk mindenkit, kit a választói jog törvény szerint megillet, nehogy emiatt anyai kellemetlenség és vita támadjon, mint az elmúlt esztendőben“. Ugy is történt. A választók száma 12 privigyei polpárral megsaporodott. Felvették Sztancsek Gáspár iparost, kinek kihagyása miatt sajtópere van a Szemlének. Fölvették Leitner József és Guba Pál piarista tanárokat, kiket tavaly *értelmességük hiányánál fogva* (?) kihagytak. Mondhatni, hogy a küldöttségek egy évben sem jártak el olyan pártatlanul és igazságosan, mint ez évben. Kérdezzük, miért nem volt ez így tavaly? Miért kellett valóságos háborút provokálni a választók névjegyzéke miatt? Fődolog az igazság. Ezt természetben kell tartania a liberalizmusnak is.

Nyitramegyei nemzeti színház.

A színház a kulturembernek a szórakozása oly emberek, kik nagyon sok munkával vannak elhalmazva, keresik különösen a színház nyújtotta szórakozásokat. Minél műveletlenebb az ember, annál kevésbé óhajtozik szindarabot látni s ha el is megy a színházba, ezt kuriozum képen teszi, kíváncsiságból.

Legszorgalmasabb színház-látogatók hazánkban a fővárosiak, a kiknek nincs idejük, hogy maguk magukban mulassanak, hanem rá vannak szorulva a kész mulatságokra, szórakozásokra. Budapest világvárosi jellegét a nagy forgalom mellett a színházak sokasága teszi, a melyek újabb időben gyors egymásutánban keletkeztek s legjellemzőbb benne az, hogy létföltételeik megvannak.

Vidéken nem oly fényesek az anyagi viszonyok, de azért a jó vidéki intelligencia a színeszözetet nyomorogni nem hagyja. Pártolja, a mig csak megérdemli, lelkesedik, ha nevezetesebb irodalmi újdonságot mutat be s tartózkodik, ha selejtes darabok kerülnek színre.

Ezt tapasztalhatta Nádasy színigazgató, aki Nyitrán jó másfél hónapig vendégszeropelt. Láthatta, hogy jó és művelt közönséggel volt dolga, amely hűségesen eljárt előadásaira, akármilyenek voltak azok. Nem akarok ezzel rosszat mondani, hiszen tudjuk, hogy Nádasy társulatahoz fogható nem igen volt városunkban. A nyitrai közönség mindig fényes bizonyítékát adta annak a rendkívüli rokonszenvnek és szeretetnek, amelylyel a színészet iránt viseltetik: most is szívesen látta Nádasyt társulataival együtt. Hogy társulata jó erőkből állott, arról meggyőződünk: ez a lelkes csapat kivívta elismerésünket.

A szinpadi műsorról azt állithatjuk, hogy nem volt mindig tapintatosan megválogatva, no de talán nem az igazgatóság volt ebben hibás.

mellett átvehette a kicserélt málhát, miután a másikat visszarendelte.

Nemtelteleg hét, a főnöknhöz jelentékeny adomány kíséretében következő tartalmu levél érkezett:

Tisztelettel értesitem, hogy a templomukban töltött néhány perc válságos kellemetlenségtől mentett meg. A Szent Antal szobra előtt elejtett két könyvecspp felköltötte figyelmemet, aki teljesen közömbös látogató voltam s az ön előtt ismert további körülmények lehetővé tették nekem, hogy még ideje korán juthassak felcserélt málhámhoz; mely nélkül semmi esetre sem vehettem volna részt a versenyben, melyből mint győztes kerültem ki. Önnek t. asszonyom teljesen igaza volt, midőn azt mondotta a síró leánykának, hogy „a Szt. Antal kisegíti bajából.“ Mert nemesak ő, hanem kivált én nagy kellemetlenségtől szabadultam meg.

A síró leánykát pedig nyugtassa meg, hogy elejtett két könyvecsppje emlékezetes marad életemben s annak hatása alatt iparkodni fogok a forgalmi főnöknel, ki véletlenül jóbarátom, atyjának ügyát elsimitani. A mellékelt összeget fogadja el Sz. Antal kenyérére.

Tisztelettel Surányi Kalmán.

Az építész valahányszor ezután feladta málháját a vasuton, nem nyugodott meg soha addig, mig meg nem győződött, vajjon feladott csomagja is ugyanazon számmal és leadóállomással van jelezve, mely a podgyászszelvényen áll. X.

Es ezt olyan nyugodtan, olyan bizalommal mondá, mint aki teljesen megvan győződve arról, hogy Szent Antalnak egyéb dolga sincsen, mint komplikált vasuti felcseréléseket helyrehozni.

Surányi, mikor a vasuti állomást hallotta, kétszeresen kezdett érdeklődni a dolog iránt. Hiszen ő is éppen ott szállott fel. A leányka, midőn az indulat első rohama elvonult felette, elmondotta, hogy az első felcserélt koffer már vissza is került, de a másikat nem tudják hol van. Mert vagy harminc darab málhát adtak fel aznap a vonaton. A koffer erősen meg van vasalva, „S. K.“ betűkből álló monogram rajta.

Az építésznek rémes gyanu villant meg agyában, tekintve, hogy mily fontosságot tulajdonított ő málhájának, s annak, hogy az idejekorán ott legyen rendeltetési helyén. Rövid bucsuszóval távozott és hogy bizonyosságot szerezzen rögtön táviratozott kassai barátjának, vajjon megérkezett-e a koffer?

Néhány óra alatt megjött a válasz a következő tartalommal:

„Koffer nem, hanem egy tetemes dőböny liptói turó. Mi az őrdögöt csináljak vele?“

Mintha villám csapott volna melleje, ugy érezte magát e táviratra. Azért a legközelebbi vonattal elutazott X-be, hol a kellő formalítások

KIKÖLCSÖNZNI NEM SZABAD

A francia darabok képviselték a műsor legnagyobb részét s ha egy kissé többet vett volna fel a régi jó, magyar darabokból, nem ártott volna hírnevének, amint nem árt magának a nemzet első színpada, a Nemzeti Színház, ahol a vezető-ség jól tudja színpadra hozni a régit s az új magyart, valamint a külföldi darabokat.

Eltételezve ettől, sokszor töltötte meg a házat az előkelő közönség, amely finom játékok hatása alatt bőkezűen adózott elismerő tapsal. Ünnepeletről nem igen szólhatunk; senki sem lett a társulat tagjai közül különösen kiemelve, de ha a lelkesedés külső jelei nem igen voltak láthatók, a közönség hálásan fogadta *Ruzsinszky Ilona* kedves hangjára és játékkára; mint kedves jelenség, *Komlóssy Ilonka* és a kitanó *Cyano*, *Almássy Endre* partnerek sok jó estét szereztek. *Rákossy Ferenc*, a kánkán táncos, *Sajó Géza*, a kifinomított komikus és *Tisztay Miksa*, a csuli, mind-mind a társulat kitűnései.

Halátlanok volnánk, ha nem emlékeznénk meg az operettek rokonszenves alakjáról, *Kalmár Józsefről*, kinek csengő tenorhangja mindig jól esett. *Várady Margit* úgy játékkával, mint énekszámjaival számtalanszor lekötötte a nézők figyelmét. Kedélyes estéknek néztünk elebe, valahányszor *Ragányi Izát* jelzett a színpad: ez a temperamentumos, ügyes színész minden alkalommal életet, mozgékonyt tudott a színpadnak kölcsönözni. Komoly drámái (tragikái) irányban ügykedtek *Kürthy Margit*, *Mezey Béláné* és *Kalmár Gyula*. — Az anyagi (?) és erkölcsi siker teljesége szolgáljon jutalmul a színpad „névtelen hőseinek”, a karszemélyzetnek, a melyből gyakran a színészet hőrszai emelkednek világra.

Mi részünkről Nádasy itteni szereplésével általánosságban meg vagyunk elégedve s reméljük, hogy ő is megelégedve távozott körünkből. Nagy igényekkel léptünk föl vele szemben s ő megfélelni igyekezett tőle telhetőleg ezen igényeknek; az szolgáljon neki dicséretül. Mint a magyar színészet egyik munkásának, erőt és kitartást kívánunk további munkálkodásában.

Irodalom.

Acsády története.

A vegyesházakbeli királyok kora.

I.

(Vencel, Ottó, Károly Róbert. Miért foglalt állást VIII. Bonifác Károly Róbert mellett? Acsády fordít. Boccasinai és Gentilis pápai követek. A pápáknak köszönhetjük az Anjouk dicső korszakát.)

Acsády oly magasztalólag ír Károly Róbertről, az Árpád-ház fiágának kihaltával nálunk trónra került idegen Anjou-házbeli királyról, mint egyik Árpádutódról sem. „Károly királyban — ugymond — csakugyan gondviselészerű férfit, olyan egyéniséget nyertek, minőre akkor az országnak szüksége volt, mert az új király vitéz, bátor katonának, jeles szervező tehetségnek, a béke és háboru, a romboló harc és az alkotó munka emberének bizonyult. Károly lett az államegység, a közrend apostola, a magyar királyi hatalom igazi újjáalkotója.” (415. l.) „Megmentette az államot s ez teszi örök dicsőségét.” „Az ifjú király daliás, gyönyörű férfivá fejlődött, ki megnyerő modorával, örök jó kedvével, elmes társalgásával, szívélyes előzékenységeivel, valamint személyes bátorságával, lovagiasságával, politikai sikereivel igazán megbűvölte magyarjait, kikhez szokásaiban és kedvteléseiben is alkalmazkodott.” (418. l.) „A királyi család Európa legelőkelőbb uralkodóháza körébe emelkedett, s ez a fordulat Károly király személyes érdeme.” (426. l.)

S íme ezt az Árpádok lehanyagolt örökségét fölemelő, a magyar királyságot újjáalkotó, tekin-

tély és kultúra által az országnak új életet adó Károly Róbert királyt a nemzet a pápának köszönhette. Minek folytán színté kézenfekvőnek látszik az ebből folyó következtetés, hogy tehát most már ezt a pápát, mint országunk igaz jó barátját, bizonyára Acsády részéről is csak hálás köszönet illeti meg. Nem, most sem, Acsády király-dicséretei dacára sem!

Amily kifogyhatatlan Károly Róbert dicsőítésében, úgy másrésztől most sem ismer határt a pápa leszólásában; ő minden bajt, amit a rossz vagy gyenge királyok és a feketetlen alattvalók valaha csak előidéztek, a rendet csinálni óhajtó pápa rovására ír, most, ezen új korszak elején csakúgy, mint az egész Árpád-korszak alatt. Hogy milyen logikával teheti ezt, az már más kérdés; de ő így tesz következtetesen.

III. Endre halálával (1301.) a nemzet király nélkül maradt. Az Árpád fiága megszakadt. Anjou Károly, kit atyja még Endre életében haddal küldött a magyar földre, anyja révén most már határozottan fölépített, mint trónkövetelő és Endre halála hírére párthívei kíséretében Zágrábról Esztergomba ment, ahol Gergely érsek valami új koronával meg is koronázta. És ettől a pillanattól fogva, egész addig, míg a nemzet maga nem választotta meg királyának (1301—1308. nov. 17-ig), Acsády a vádak egész halmazát zúdítja a szt. székre, „beavatkozásai” miatt.

Ugy mutatja be Károlyt, mint Bonifác pápa jelöltjét, akit rá akart erőszakolni a nemzetre. De a nemzet zöme, a legtöbb püspök is „a szabad királyválasztásért apostolkodott,” maga akart a koronával rendelkezni s IV. Béla leányági unokáját, Vencel cseh király fiát ültette a trónra. Vencel uralma — ugymond — meg is szilárdult volna, ha Boccasinai Miklós pápai legatus szakadatlanul nem dolgozik „az ország fellátásán.” A pápa meg ítélszéke elé idézte Vencel királyt. Miután pedig ez nem ismerte el a pápa ítélezési jogát, a pápa megtiltotta az egyházi és világi nagyoknak, hogy királyokul ismerjék el. Ezután szóba hozza Bonifác Unam Sanctam bulláját, melylyel kijelentette, hogy minden teremtmény alá van vetve a pápának, a mely tan azután — Acsády szerint — véres összeütközésbe jutatta Szép Fülöp francia királyal. E küzdelem között VIII. Bonifác meghalt. Utódja, XI. Benedek folytatta elődje politikáját, úgy hogy az idősebb Vencel belátta, hogy „a pápaság adáz támadásai” fia helyzetét, előbb utóbb tarthatatlanná teszik. Budára jött s fiát a koronával együtt hazavitte Prágába. (1304.)

A világi nagyok most IV. Béla egy másik leányági unokájához, a bajor Ottóhoz csatlakoztak, a kinek Vencel átadta a koronát. Az új pápa, A megválasztott V. Kelemen a magyar ügyekben nem léphetett föl kellő nyomattal s így az ellenmozgalom vezetése Tamásra, az új esztergemi érsekre maradt. Ez az eszes, de ravasz ember benső barátságban állt a hatalmasok némelyikével, főleg László erdélyi vajdával, s ritka ügyességgel vetette ki a hálót Ottó király megejtésére. Így aztán mikor ez Erdélybe ment, hogy a vajda leányát nőül kérje, a vajda Ottót fogságra vetette, aki onnan kimenekülve, haza, a bajor földre futott. (1308.)

A pápa — folytatja Acsády — most már teljes erővel közbelépett s Anjou Károly kérelmére újra legatust küldött az országba, kit „valóságos diktatori hatalommal ruházott fel.” Ez Gentilis

biboros volt, kiról, különösen erőszakosságáról és kapzsiságáról nem tud elég rosszat mondani. Mikor ez megérkezett, hogy Tamás érsek akkorára már kitűnően előkészítette „a pápas trónkövetelő” számára a talajt. A közhangulat mindinkább Károly javára fordult, a közvéleménynek — meddő kísérletek után — más trónjelöltje többé nem volt, meg kellett tehát barátkozni az eszmével, hogy Anjou Károlyt fogadja királyává.

Midőn tehát Károly a pétervárad kolostorból, ahol a mozgalmas éveket átélte, 1308. őszén Gentilissel Budára jött, már nyert ügye volt. A királyválasztó gyűlésen aztán egyhangulag királylyá is választották. Gentilis elnökölt s — úgymond — csaknem elrontotta védené ügyét. Abból indult ki, hogy a szentszékek joga van a magyar koronával rendelkezni. A hallgatóságban erre zajos ellenmondás hangzott. Azt kiáltották: nem akarjuk, hogy a pápa adjon királyt az országnak! Gentilis erre megmagyarázta szavait, a választók a pápának csupán megerősítő jogát ismerték el s egyhangú lett a választás. A László vajdától visszaszerzett koronával meg is koronázták s Károly a magyarok egyik legderekabb királyává lett. A pápai legatus még egy ideig — Acsády szerint — „nyakán ült”, míg végre 1311. szeptemberében távozott. (401—9. l.)

Hát ezekre a vádakra csak az a feleletünk, hogy a pápának még akkor sem lehetne igen szemrehányást tenni, ha csakugyan rá akarta volna erőszakolni a magával tehetetlen nemzetre Károlyt, mert jó királyt adott volna nekik. Ez az eljárása is a középkori keresztény jogi felfogás és különösen a pápának nemzetünkhöz való régi és akkori viszonya értelmében egészen más elbírálás és megítélés alá esnék, mint ahogy azt ma gondoljuk.

De a pápa ezt nem tette, nem erőszakolt senkit; nem jól tudja a dolgot Acsády. Bonifác pápa, mint előbb láttuk, az Anjou-kérdésben egész Endre haláláig semleges maradt. Endre halálakor azonban a régen vajdó kérdés: Mária nápolyi királynőnek, IV. László nővérének s Károly anyjának a joga a trónra fölelevenült, actualissá lett s a pápa, mint a jogok védője, most már tényleg — amint másképp nem is tehetett — ezen jog mellett nyilatkozott. Ezzel szemben a távolabbi jogot, IV. Béla unokáinak a jogát, nem támogathatta. Azért annak érdekében küldte követét az országba s ezért, az ügy kiderítése céljából, idézte a trónkövetelőket is ítélszéke elé. Nem akart ő tehát koronát osztogatni, hanem csupán igazságot akart szolgáltatni a „legközelebbi rokonnak.” (Fraknoi Magyarország összeköttetési a szentszékekkel 114. l.)

Hogy aztán mit tanított az Unam Sanctam bullában és miért voltak összeütközései a francia Szép Fülöppel, az egészen más kérdés, az a magyar trón-kérdésre vonatkozással nem bírt. Magyarország szemben szt. István óta minden pápa egyformán viselkedett; ez a viselkedés pedig atyai volt, távol minden hűberi gondolatától.

Különben úgy látszik, a magyarok magok is rájöttek, hogy mindkét választottjukban vargát fogtak s azért se a pápai követ korteskedésére, sem Tamás érsek eles eszére nem igen volt szükség, hogy Károly pártját erőstse. Vencel, mint Sebestyén Gyula is mondja: méltatlannak tanusította magát a királyi méltóságra, melyet könnyelműségével, dorbézoásával és kapzsiságával lealázott. (A magyar nemzet története 1889. 38. l.)

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
Kronsteiner Károly Bécs, III. Hauptstr. 120.

(saját házában).

Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mézben föloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában kilóként 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Ottó pedig annyira imponált, hogy kiszemelt apósa is elfogatta s kosárral királta.

Amit végre Acsády Gentilis biborosról rosszat mond, az egyszerűen az egyházjog nem ismerése vagy a tények elferdítése. Gentilis nagyon békülékenyen s igazán az ország feldúlt helyzetének a megjavítására járt el. „Ha végig tekintünk Fra Gentile működésén hazánkban, azon tanúságot kell felőle tennünk, hogy jelleme a szigorú és erélyes, de másrészt a körülményekhez alkalmazkodó és eszélyes férfi volt. Nem kis részben érdeme, hogy a zerus alá olvadt királyi hatalmat magyarországi működése három éve alatt oly fokra emelte, hogy az ezentul minden ellenségével megküzdhetett.” (Pór a Magyar nemzet történetében Szerk. Szilágyi III. 35—50. l.) Hasonlóképp rendezte az egyházi állapotokat is (Fraknoi i. műve 132. l.), úgy hogy V. Kelemen alig küldhetett volna alkalmasabb legatust az országba.

És a pápák ezen gondoskodásának vagy mondjuk Acsádyval: beavatkozásának mi volt az eredménye? Az, mint Szalay László mondja, hogy a „magyar nemzet az Anjouk alatt oly dicső korszakot élt, minőt a Venceleknek és Ottóknak nem köszönhetett volna.” Dr. Dudek János.

2122/1903. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

Liptó-ujvári takarékpénztár végrehajtónak Hoffmanné, szül. Kuffa Ernesztina végrehajtást szenvedett elleni 50 kor. tőke s jár. iránti végr. ügyében a nyitrai kir. törvényszék területén, nyitra város határában fekvő s a nyitrai 66. sz. tjkvben irt + 1. sor 179. hrsz. váraljai utcában 39. sz. házból B) 2. és 5. alatt Hoffmann Edéné szül. Kuffa Ernesztinát illető $\frac{3}{4}$ rész 2850 kor. becsár, mint kikiáltási árban az **1903. évi május hó 30. napjának d. e. 9 órájához** az alulirt tkvi hatóság irattári helyiségében Nyitrán megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy óvadésképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, illetve annak előzetes letételét igazolni.

Nyitrán, a kir. törv.-szék, mint tkvi hatóság, 1903. évi március hó 12-én.

Linksz,
kir. t.-széki bíró.

HIRDETÉSEK
NYITRAMEGYEI SZEMLE
részére jutányosan felvételnek.

Mc. Gormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-út 30.

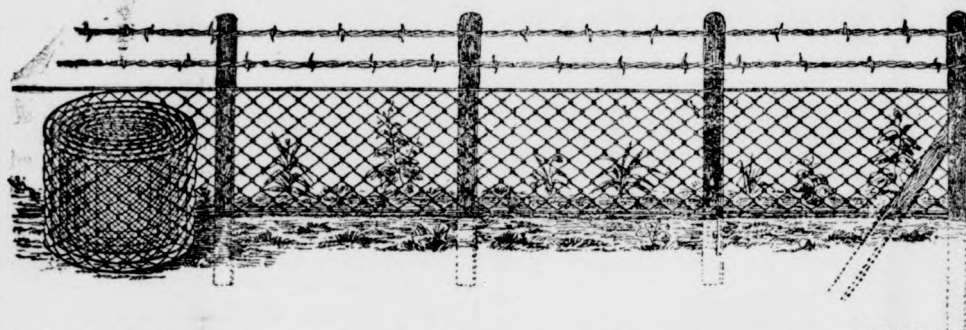

Gyártmányok: Kéveketőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszálgép, szénagyűjtő gereblye és „Manillo” kéveketőfonal gyártmányai. Évi gyártmány 362.000 gép. Képvisező: Verő Sándor úr.

PÁZMÁNDI JÓZSEF

Legelősebb keritéssodrony-fonó és szövőipar

NYITRÁN, Tóth Vilmos-utca 32. szám alatt.

Saját készítményű gép-sodrony-fonatok vadaskertek, szőlők, nyaralók, parkok, gazdasági épületek, kerti pavillonok, sirhelyek stb. bekerítésére.

Továbbá: gyp- és virág-diszkerítések; föld, kavics és kőszén-áthányó rosták, rézzel befuttatott acél matracfonatok és lábtörlők, réz, vasszövetek és bakkerfonatok gazdasági célokra;

ugyszintén kék és zöld ablak-légyszövetek, arcvédők, szőlőbogyózó rosták, szikra fogók, tyukketrecek és mindenféle sodronyfonás, úgyszinté dobok és dob-bőrök készítése.

Kiváló tisztelettel

Pázmándi József.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kálicot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24% kén-savas káli tartalommal,

Stassfurti kálicot

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kén-savas káli tartalommal,

Kovasavas kálicot

(dohánytrágyázásra), továbbá

mindennemű egyéb műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgálicot (98—99%)

elismert kitűnő minőségben legelősebben szállít a

„HUNGÁRIA” műtrágya, kén-sav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

Magánmérnöki iroda.

Bitszászky Kornél okl. mérnök Zsolnán, a trencsényi kir. Törvényszéknek kinevezett mérnök-szakértője, elvállal birtokrendezéseket, tagosításokat, továbbá vízügyi, hid- és utépítési tervek elkészítését stb. valamint kisebb utátméréseket is. 2-3.

KITANULT KOVÁCS-MESTER

25 éves, nős, gyermektelen, ki egy nagyobb szabású kovács-műhelyéi élen állott s katonaságnál is kovács-műhelyben három évig dolgozott, ☞ ☞ ☞ ☞

önállósítást óhajjt

és konvenciószolgálatra reflektál valamely uradalomban. ☞ ☞
Mindennemű gazdasági kovács munkákban lópatkolásban kitűnő gyakorlattal bír. — Szolgálatba azonnal léphet. ☞ ☞
 — Cim a kiadónivalban. —

ÉLŐKERITÉS

Gleditschia csemeték és magvak.

Ezer darab két éves csemete ára 6 forint, elegendő 200 méter kerítés örökítéséhez.

A csemeték 2 éves, egy méter magas, botvasagságuk. Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli esékely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Nagyobb és kisebb birtokok, hegy-községek, legelők, udvarok, majorek, kertek, temetők, stb. stb. a legelőszobban egyszersmindenkorra kulesesal zárhatóan kerítethetők körül. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető. — **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékelik.**

Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelező-lapon tudatja, hogy nincsen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordíthatnák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdeklében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemény foglaltatik, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Cim: **Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep Nagy-Kágya, u. p. székelyhid.**

BOR-ELADÁS!

Sajáttermésű hegyiborok ☞ ☞ ☞

- 1888. évi zabori „Arany Gohér” 100 liter 35 frt.
- 1900. évi zabori „Rizling” 100 liter 38 frt.
- 1901. évi zabori „Turmin” 100 liter 28 frt.
- 1902. évi zabori „Turmin” 100 liter 22 frt.

Boraim tisztaságáról és kitűnő minőségéről mindenkor szavatolok — mintával készségesen szolgálhatok.

PÉCS EDE,
szőlőbirtokos.

VAJDA J. butorgyári raktára

NYITRA, Párutca.

A n. é. butorvásárló közönség becses figyelmébe ajánlom dús választéku, szilárd és modern stílu

háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezésekből álló raktáramat

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, a képzelhető legjutányosabb áron, ugyszintén

saját készítményű kárpitos butoraimat

Szolid és pontos kiszolgálás biztositatik. Kivánatra költségvetéssel és rajzokkal szívesen szolgálók.

Kiváló tisztelettel

Vajda J.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Nyitrán, Tóth Vilmos-u. 15. sz. a. (özv. Fekete Istvánné-féle házban) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő épület- és műlakatos-műhelyt

nyitottunk. — Tamaszkodva a fővárosban szerzett több évi tapasztalatunkra, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a n. é. közönség minden igényét teljesen kielégítsük.

Elvállalunk mindennemű és néven nevezendő e szakba vágó munkát, u. m. folyosó-, lépcső- és sírkert-rácsokat, takaréktűzhelyek vasszerkezetű munkáit, csiga-lépcsőket stb. igen jutányos áron.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

PAUER és JURCSÓ

épület- és műlakatosok.

WEIGL ANTAL

PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekekből álló raktárát, — valamint

férfiszabó-műhelyét,

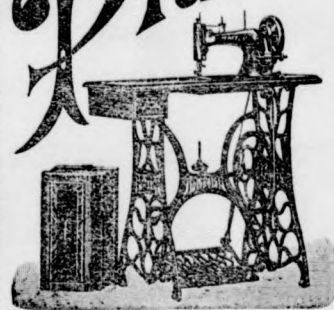
melyben ugy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

○○○○ Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl. ○○○○

Himző-munkákra kiválóan alkalmas

Pfaff-VARRÓGÉPEIT

ajánlja **Szlávik Konstantin**
 = Nyitra, Plébánia-utca 4. szám. =

A Pfaff-varrógépek — eltérőleg egyéb gyártmányoktól — acél-alkatrészekből állanak az utolsó csavarig.

Erős anyagok feldolgozására, mint ipari gépek első helyen állanak. Tartóságuknál fogva hosszú időre szóló irásbeli jótállást biztositok.

Javításokat elfogadok.

Kiváló tisztelettel

Arjegyzék ingyen. ☞ ☞

Szlávik Konstantin
mechanikus, optikus.

JEGYZÉKE a
55,000 nyereménynek.
 Legnagyobb nyeremény a legszerencésebb esetben:
1.000.000 korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsolhatók és készpénzben fizetendők.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
3 " "	25000
5 " "	20000
5 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
503 " "	1000
1525 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4650 " "	170
4650 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Kiváló szerencse **TÖRÖK-nél.**

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.
 Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrebecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

pénznyereménygel sorsolattik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459.000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcad ($\frac{1}{8}$) frt	—,75	vagyis	1.50 korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$) "	1.50	"	3.— "
egy fél ($\frac{1}{2}$) "	3.—	"	6.— "
egy egész ($\frac{1}{1}$) "	6.—	"	12.— "

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. április hó 20-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

bankháza **Budapest.**

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházunk osztálysorsjáték osztályai: **Füzület: VI., Teréz-körút 46 a. Fiókok: 1. Váci-körút 4. 2. Múzeum-körút II. 3. Erzsébet-körút 54.**

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ kor. összegben utánvételezni kérem — postautalvánnyal küldöm — mellékelem bankjegyekben (bélyegekből). — A nem tetsző törlendő!

Pontos cím: _____

ZARÁNDOKLAT LOURDES-BA. Fót Kompanek

József nagy-sztricei esperes-plebános felkivezetése alatt f. évi május 22-én Budapestről zarándoklat indul Lourdes-ba, mely június hó 9-én érkezik vissza.

Árak:

I. oszt. 490 kor.	} 8 napi elsőrendű ellátással, és pedig 4 napig uton, 4 napig Lourdes-ban, továbbá a vasutól lakásig (s viszont) tartó idő alatt.
II. " 370 "	
III. " 210 "	

Jelentkezni lehet ft. **Kompanek József** esp. pléb. urnál, **Nagy-Sztrice, Trencsén-megye.** Jelentkezésnél előlegként küldendő 50 korona. Tüzetesebb felvilágosítással ezügyben szívesen szolgál.

Beszédits János főrendező,
 Budapest, VIII., Práter-utca 65. I. em. 16.

Rendelje meg

ingyen és bérmentve
 illusztrált árjegyzékemet
 több mint 500 ábrával
 óra, arany, ezüstnemű
 és zeneművekről

Konrad János

óragyár és árukitvételi ház
 Brúx 2II. sz. (Csehország).

(51-53.)

1896. évi orsz. kiállításon díjjal kitüntetve.

JUHARI ÉS FURDA

templomfestők

Nyitrán, Káptalan-utca 17. sz.

Ajánljuk a nagyérdemű közönségnek
 újonnan kibővített és

templomfestészet

céljaira a legtökéletesebben berendezett üzletünket, melyben **templomok festését, oltárok és képek renoválását, valamint új oltárképek festését, szobrok polichromirozását** s ezeknek ugy középkori, mint legújabb stíllú kidolgozását **jutányos árak mellett** elvállaljuk.

Kiváló tisztelettel

10-25.

JUHARI és FURDA,
 templomfestők.

Költségleírányzatok és tervezetek ingyen.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Huszár István könyvnyomdája Nyitrán.